

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΝΑΤΟΛΗ ΠΕΤΡΙΔΟΥ & ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΡΕΤΑΣ*

Ηθική και γονιδιακό ντόπινγκ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ 28.06.2014

Για να προσεγγίσουμε την ηθική πλευρά του ντόπινγκ πρέπει να αποφασίσουμε αν η άθληση είναι κυρίως ένα επάγγελμα ή μια ψυχαγωγική ενασχόληση. Στην πρώτη περίπτωση, είναι δικαίωμα του κάθε ενήλικου επαγγελματία αθλητή να αποφασίσει το κόστος της νίκης του. Στη δεύτερη περίπτωση, προσπερνάμε την άθληση για τους λίγους και εκλεκτούς που χρησιμοποιούν γονιδιακές τεχνικές για να κερδίζουν χρήματα και δόξα, και εστιάζουμε στους πολλούς που θα συμμετέχουν, θα διασκεδάζουν μέσα από την προσπάθεια και θα βελτιώνουν τη φυσική τους κατάσταση κι επομένως και την υγεία τους. Ως επιχείρημα σε όσους θεωρούν ότι το γονιδιακό ντόπινγκ θα αυξήσει την ποιότητα και ποσότητα του θεάματος, μπορεί κάποιος να ισχυριστεί το ακριβώς αντίθετο, αφού όλοι οι αθλητές θα είναι γονιδιακά ενισχυμένοι με παρόμοιες δυνατότητες και δεν θα υπάρχει η προσμονή της υπεροχής και των εκπλήξεων. Πρέπει, τελικά, να αποφασίσουμε αν θέλουμε ο αθλητισμός να είναι ένα εμπόριο ικανοτήτων, όπου θα κυριαρχούν η εκμετάλλευση των αθλητών, η χρησιμοποίησή τους ακόμη και μέσω γενετικής τους τροποποίησης μέχρι την κερδοφόρο τους προσφορά, κι έπειτα η απόσυρσή τους, χωρίς να νοιάζεται κανείς για τις συνέπειες όλης αυτής της εκμετάλλευσης στην υγεία των αθλητών και τη ζωή τους γενικότερα.

Χιλιάδες αθλητές σε όλο τον κόσμο χρησιμοποιούν απαγορευμένες ουσίες βοηθούμενοι από άτομα, και ακόμη χειρότερα από επιστήμονες, που κινούνται στο ημίφως του αθλητισμού. Στην απέναντι όχθη, χιλιάδες επιστήμονες είναι ταγμένοι στην αποκάλυψη και καταπολέμηση αυτής της πρακτικής. Χρήμα και ανθρώπινος μόχθος σπαταλούνται άφθονα σε αυτόν τον ανταγωνισμό. Δυστυχώς, η επιστήμη που βρίσκεται «δίπλα» στον αθλητή, προηγείται της επιστήμης της αποκάλυψης. Όσο η δεύτερη πλευρά τελειοποιεί τα όπλα της, τόσο η πρώτη πλευρά ανακαλύπτει καινούργια, οδηγώντας σε έναν ατέρμονο αγώνα δρόμου.

Ενώ οι επιστήμονες ανέπτυξαν τη γονιδιακή θεραπεία για να απαλύνουν τον ανθρώπινο πόνο, δεν μπόρεσαν να αποτρέψουν τη διαρροή της στα αδιάστατα κυκλώματα της χρήσης αθέμιτων μεθόδων ντόπινγκ, τα οποία επιθυμούν να την εφαρμόσουν στον θεωρητικά πιο υγιή πληθυσμό, τους αθλητές, με σκοπό τη βελτίωση των επιδόσεών τους, αλλά με τελικό αποτέλεσμα την καταστροφή της υγείας τους. Ένα σημαντικό πρόβλημα που μένει να ξεκαθαρίσει η σύγχρονη κοινωνία είναι τα όρια μεταξύ της θεραπείας και της ενίσχυσης ενός οργανισμού. Μέχρι ποιο σημείο μπορούμε να χρησιμοποιούμε φάρμακα και ιατρικές μεθόδους, που ανακαλύφθηκαν για την ίαση από αρρώστιες, σε υγιείς οργανισμούς με μόνο στόχο την ενίσχυσή τους.

Η επιστροφή του αθλητή στις «καλές συνήθειες» είναι σήμερα μια επιτακτική ανάγκη. Είναι καιρός ο αθλητής να ξαναβρεί τη χαμένη του αθλητική συνείδηση και τη χαμένη του αυτοπεποίθηση. Δεν είναι ο υπεράνθρωπος που πιστεύει ότι έγινε, ούτε ο «θεός» που τον έκαναν άλλοι. Το βασικό, όμως, που πρέπει να αλλάξει είναι η αντίληψη για τον αθλητισμό και τον πρωταθλητισμό. Το ντόπινγκ είναι κοινωνικό φαινόμενο και όταν κυρίαρχο μοντέλο είναι η επιτυχία πάση θυσία, τότε η θυσία μπορεί να αφορά τον ίδιο τον αθλητή, την υγεία του και τη ζωή του. Είναι τελικά η κοινωνία και η πολιτεία που έχουν μεγάλες ευθύνες. Όταν το σύστημα παραγωγής πρωταθλητών καθοδηγεί τους αθλητές να στερηθούν τα πάντα για τον πρωταθλητισμό, φτάνουν στο τέλος να μην έχουν άλλο στόχο στη ζωή τους και ωθούνται στην αντίληψη πως αφού άφησαν τα πάντα πρέπει να χρησιμοποιήσουν και τα πάντα για να πετύχουν, αφού με την νίκη θα έρθουν και η δουλειά, τα χρήματα, η δόξα και όλα όσα ακολουθούν. Ίσως η επιστροφή του ήθους και του σκοπού της άθλησης πρέπει να ξεκινήσει από την αναθεώρηση των κινήτρων, σκοπών και στόχων των διαφόρων αθλητικών οργανισμών και σωματείων, που έχουν τόσο πολύ εμπορευματοποιήσει την έννοια της άθλησης και, τελικά, την έχουν εκτροχιάσει από την αρχική της αγνή και ωφέλιμη ταυτότητα του «ευ αγωνίζεσθαι». Σίγουρα δεν είναι εύκολη υπόθεση να ανοίξει μια τέτοια συζήτηση και το δυσκολότερο είναι ποιος θα την ανοίξει, ειδικά σε μια ανταγωνιστική κοινωνία ίσως χαρακτηριστεί γραφικός. Μέχρι τότε, ας φροντίσουμε να παρέχουμε ως πολιτεία σωστές ιατρικές υπηρεσίες στους αθλητές μας όταν τις έχουν ανάγκη, για να μπορούμε να προστατεύουμε τον αθλητή και όχι να τον καλύπτουμε με γελοίο τρόπο, κάτι που καταρρακώνει τη χώρα συχνά.

